

Naslov originala:

A. G. Howard

ENSNARED

Text copyright © 2015 A. G. Howard

Za izdanje na srpskom jeziku © Publik praktikum 2021

ZA IZDAVAČA:

Marko Sabovljević

UREDNIK:

Marina Sabovljević

PREVOD:

Maja Radivojević

LEKTURA I KOREKTURA:

Milica Rakić

ŠTAMPA:

Alpha print, Zemun

TIRAŽ:

1.000

IZDAVAČ:

Publik praktikum

Dobrovoljačka 10/I, Zemun

office@publikpraktikum.rs

011/4202 544; 011/4202 545

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne sme se kopirati ni prenositi u bilo kom obliku ili bilo kojim sredstvima, elektronskim ili mehaničkim, uključujući fotokopiranje, snimanje ili bilo koji sistem za skladištenje i pretraživanje informacija, bez pismenog odobrenja izdavača.

ANITA GREJS HAUARD

ZAROBILENI

MISTIČNI VOZ SEĆANJA

To je bedno sećanje, jer funkcioniše samo unazad.

LUIS KEROL, *Alisa s one strane ogledala*

Nekada sam mislila da su sećanja nešto što je bolje ostaviti za sobom... zaleđeni džepovi vremena koje možeš posetiti zbog sentimentalnih vrednosti, ali više iz zadovoljstva, nego iz potrebe. To je bilo pre nego što sam shvatila da sećanja mogu biti ključ za budućnost, za vraćanje sudbine i budućnosti svima na svetu koje najviše voliš i vrednuješ.

U vozu sećanja stojim ispred sjajnih, crvenih vrata privatne odaje. Na pokretnoj pločici s imenom ugravirano je *Thomas Gardner*.

„Nepotrebna formalnost, budući da je on glavom i bradom ovde”, rekao je kondukter – bubica-tepih moje veličine – kada sam zatražila pločicu. Uputila sam mu ljutiti pogled, a zatim sam insistirala da učini to što sam tražila.

Sada, dok snažno pribijam čelo uz mesing, dopuštajući metalu da mi hladi kožu, posmatram tatino ime i razmišljam o tome kako predstavlja više nego što sam mogla da sanjam... i da je on lično mnogo više od onog što sam mogla da pomislim.

Kada smo stigli, pratila sam ga skoro do sobe. Bio je potresen, još pre nego što smo sleteli u London.

Ko ne bi bio? Bio je smanjen, nije bio veći od bube i leteo je preko okeana na leđima monarh leptira. I dalje osećam ukus

slanog vazduha. U sumrak, kad je tata počeo da prihvata da zapravo letimo na leptirima, provukli smo se kroz rupu, koja je u temelju ogromnog olovnog mosta i spustili se pokraj zadržalog voza-igračke u podzemnom tunelu. Činjenica da smo bili toliko mali i da smo ušli u voz, naterala je tatu da razrogači oči, pa sam pomislila da će mu ispasti iz glave.

Želela sam da ga zaštitim, ali nije on slab. Neću ga tako tretirati. Više ne. Kada je odlutao u Zemlju čuda i kad ga je zarobila paukolika čuvarica groblja, bio je Alisinih godina, ali je nekako preživeo. Bolje da se sâm suoči s tim sećanjem. U suprotnom bi mogao da pokuša da me zaštititi. A to mi nije potrebno, ništa više nego što je njemu.

Morala sam da izgubim razum da bih dobila pravu sliku. Ako je to potrebno i tati da bi shvatio, neka tako bude.

Vrh prsta mi se trese dok prelazim preko slova: T-o-m-a-s. Tata će danas saznati svoje pravo ime, ne ono koje mu je njegova mama dala. Sva otkrića, sve monstruozne stvari koje je preživeo kao dete, sva ta iskustva će nas odvesti u BiloGde – svet iza ogledala, u koji su prognani izgnanici iz Zemlje čuda. Oko sveta se nalazi olovna kupola, koja ih drži u zatočeništvu i, ako pokušaju da iskoriste svoju magiju unutra, ona ih pretvara u nakazna stvorenja. Stražu čuva posebna vrsta vitezova, kod dva ulaza u BiloGde.

Moja dva viteza, Džeb i Morfej, ovde su zarobljeni. Prošlo je mesec dana otkad su progutani. I dalje želim da verujem da su živi. Moram.

Tu je i mama, talac istom onom pakosnom paukolikom stvorenju, koje je nekad tatu držalo u ropstvu mreža, zatočena je u Zemlji čuda koja se obrušava. Zečja rupa, portal do niderlinškog kraljevstva, uništena je pred mojim očima. Jedini put do tamo je kroz BiloGde.

Trenutno smo na spasilačkom zadatku, a tatino sećanje je ključ za rešavanje.

Vučem blatnjava stopala po crveno-crnim pločicama, i idem prema putničkim kolima u prednjem delu voza. Mišići me bole od trideset i šest časova jahanja monarh leptira. Potrajalo bi i mnogo duže, da nas nije uhvatila oluja koja nas je podigla nekoliko hiljada metara uvis, pa smo nekoliko stotina

metara prelazili za nekoliko minuta – to je bila ludačka vožnja koju tata i ja nećemo zaboraviti u skorije vreme.

Kosa, mokra od kiše, pada mi na ramena vijugavim, platinasto-plavim i divljim talasima. To je u potpunosti prigodno, budući da se tako osećam i iznutra: haotično, a opet iscrpljeno. Niderlinška strana mog srca bori se da se oslobodi ljudskih osećanja u koja je umotana. Nema predaha dok ne pronađem voljene i sredim stvari u Zemlji čuda.

Ali i tada, znam da niko od nas više neće biti isti.

Pet-šest neobičnih stvorenja sedi na belim sedištima. Ne čekaju na red da se ujedine sa izgubljenim sećanjima. Ovde su zato što su i oni zaglavljeni. Budući da zečje rupe više nema, ne znaju kako da se vrate do svog doma, Zemlje čuda.

Jedno stvorenje je bleđi humanoid kupaste glave, čija se lobanja povremeno otvara, tako da se unutra vidi njena manja verzija, koja može da se raspravlja sa njom, pre nego što se lobanja manjeg stvorenja otvori i otkrije još manje, identično stvorenje. Najmanje biće je muškog pola i ima ogromni nos. Lupka svoje ženske dvojnice malenim oklagijama, a onda se ponovo skriva. Kao da gledate košmarnu verziju lutaka Panč i Džudi, stare lutkarske predstave o kojoj sam učila u školi.

Dva putnika su vile i pitam se da li su one deo grupe koju sam prošle godine srela na groblju u Zemlji čuda. Izgledaju drugačije bez rudarskih kapa: vidi im se ćelava glava sa pramenovima srebrne kose. Između njih se komeša zvuk plastičnih kesa, dok kikirikijem gađaju stvorenje kupaste glave, podstičući još svađe.

Dugački repovi vila se mrdaju, a njihova lica, koja su mešavina pauka i majmuna, dobijaju ispitivački izraz kada ih pogledam u srebrne oči. Nemaju zenice ni irise, a kapci im se otvaraju vertikalno, kao pozorišne kulise.

Međusobno se došaptavaju, a ja stavljam ruku na nos da zagušim smrad trulog mesa, koji isparava od srebrnastih slina koje im cure s kože.

„Alisa, bleštava pričalice”, kaže jedna zadihano dok prilazim ne bih li čula. „Jesi izgubljena puta?”

Dijalekat kojim govori je neobična mešavina svinjskog latinskog i besmislica. Hoće da zna da li sam se ovog puta izgubila.

„Nije Alisa, glupalice”, druga je ućutkuje pre nego što odgovorim. „I samo mislioci zalutaju ovde. Mislioci i slobodatisi.”

Spuštam se hodnikom, preopterećena svojim problemima da bih se mešala.

Buba-kondukter žvrlja nešto na tabli štipaljkom, dok časaka sa ostala tri putnika. Okrugli su i čupavi, a oči su im prikačene na visoke, maljave stalke, koji pre izgledaju kao zečje uši, nego očne duplje. Posmatraju me dok prolazim, a zenice im se pomeraju zajedno sa okretanjem ušiju.

Najbrži od njih kija i odgovara na pitanje koje je postavio kondukter, a iz krzna mu izleće oblak prljavštine.

„Prokleti zečevi prašine”, urla buba, izvlači usisivač sa držača na struku i počinje da usisava prašinu sa svog tepih-krzna.

Smeštam se u slobodnom redu napred i sklupčavam se uz prozor, čekajući konduktera. Trebalo je da proverim nešto u vezi sa izgubljenim sećanjima koja želim da vidim. Nisu moja. Špijuniraću tuđe izgubljene trenutke.

Mama je osećala krivicu što je krišom posetila tatina izgubljena sećanja. Oprezna sam zahvaljujući njenoj mudrosti. Ali ona čiji ću um posetiti ne zaslužuje moje poštovanje. Opaka je i osvetoljubiva. Zamalo mi je ukrala telo i uspela je da mi raspara život, kao i većinu pejzaža Zemlje čuda.

Morfej uvek govori da svi imaju neku slabost. Da je ovde, rekao bi mi da pronađem njenu da bih mogla da je porazim kad se ponovo suočim sa njom.

To i nameravam da učinim.

Usisivač tepih-bubice cvili, nadjačavajući svađu, kijanje i sve zvukove u blizini. Naginjem se i gledam nagore u lustere koji su napravljeni od svitaca – veličine pola moje ruke – spojeni limenim pojasom i lancima. Svetlucavi insekti lebde u mestu, tonu i izranjaju, oslikavajući poteze žute svetlosti na crvenim, baršunastim zidovima. Krivim glavu i gledam kroz prozor. Tamu osvetljava još skulptura od svitaca, koji se po plafonu tunela okreću kao bleštava panoramska vrteška.

Suzbijam zevanje. Iscrpljena sam, ali previše napeta da bih sklopila oči. Kao da ne mogu da se smirim u vremenu i mestu. Pa, juče sam bila za stolom u osunčanom dvorištu duševne bolnice i prevarila tatu nateravši ga da pojede pečurku koja će ga smanjiti. To mi deluje udaljeno čitavu večnost, ali ni blizu

daleko kao poslednji put kad sam zagrlila mamu... raspravljala se sa Morfejem... poljubila Džeba. Nedostaje mi mamin miris, kako miriše kad završi posao u bašti – na uvelo cveće i zemlju. Nedostaju mi Morfejeve oči i obeležja s draguljima, koja, dok me izaziva, menjaju boje u skladu s osećanjima, i nedostaje mi onaj Džebov izraz lica dok me slika.

Najsitnije stvari, koje sam nekad uzimala zdravo za gotovo, sada su postale neprocenjivo blago.

Krči mi stomak. Tata i ja nismo doručkovali, a telo mi poručuje da je vreme za ručak. Zavlačim ruku u kecelju koja je vezana preko moje krute, isprljane bolničke odeće i između prstiju trljam preostale pečurke. Toliko sam gladna da razmatram da pojedem jednu. Ali zaustavlja me magija koja nas je toliko smanjila, da smo mogli da jašemo leptire, i koja će nas povećati kada ovde završimo posao.

Od prozorskog okna odbija se moj odraz: plava haljina, bela košulja, iskrzana plava kosa i jedan pramen grimizne.

Prvi vilenjak je bio u pravu. Ja sam prototip Alise.

Košmarna Alisa.

Poludela Alisa, žedna krvi.

Kad pronađem Crvenu Kraljicu, *preklinjaće* me da stanem kad nanjušim glavicu.

Frkćem na blesavu rimu, a zatim se osvešćujem kad buba ugasi svoj nastavak za usisavanje. Ispravlja crnu konduktersku kapu i hramlje na dve tanke noge, od mogućih šest. Druga dva para služe kao ruke kojima drži beležnicu.

„Dakle?” pitam, i podižem pogled.

„Savršeno”, odgovara. Hoću da ustanem, ali mi buba gura rame koščatim rukama i vraća me natrag. „Pronašao sam tri sećanja. Odavno, kad je bila neudata i mlada. Pre nego što je bila” – gleda oko sebe i stišava glas do šapata – „kraljica.”

„Prvo uništiš jedini put do Zemlje čuda, postavivši me za bebisiterku prašnjavih zečeva i smrdljivih vilenjaka. Sad želiš da rizikujem vlastiti život time što ću ti pokazati...” Posmatra putnike iza mene, a ukrštena vilica mu se trese. „*Njena lična sećanja.*” Kroz šapat se čuje i zvuk pucketanja, kao kad pucketaju prsti.

Stružem zubima. „Otkad to niderlinzi poštuju bilo čiju privatnost? To nije u vašem moralnom kodu. Zapravo, većina vas i ne zna šta je moral.”

„Znam sve što treba da znam. Znam da ona baš i ne prašta.” Izbegava da joj naglas kaže ime, zadržavajući time anonimnost. I ja nastavljam za njim. „Neće nikad saznati da si mi pokazao.”

Kondukter okreće strane na beležnici i beleži nešto olovkom, a onda se zaustavlja. „Postoji još jedan problem”, glasnije govori. „Sećanja su odbačena.”

„Šta to znači?”

„Nije bila prisiljena da zaboravi. Tako je izabrala. Popila je napitak za zaboravljanje.”

„Još bolje”, odgovaram. „Iz nekog razloga ih se plaši. To ide meni u korist.”

Dok mu se vilica drma, zvuk pucketanja postaje glasniji. „U idealnom slučaju, mogla bi da ih iskoristiš kao oružje. Odbačena sećanja zaražena su promenljivom emocionalnom magijom. Žele osvetu nad onim ko ih je stvorio, a zatim odbacio. Ali morala bi da ih nosiš do nje, dok ih držiš skrivene i uspavane u mislima. Budući da si polukrvna, nisi dovoljno snažna za to.”

Ježim se od njegove nadmenosti. „Smrtnici imaju svoje načine da uspavaju sećanja. Zapisuju ih, da ne bi preopteretili misli. Samo mi je potreban dnevnik.”

Olovku drži na centimetar od mog nosa. „To neće uspeti sa začaranim sećanjima, osim ako tvoja knjiga nije povezana začaranim papirom. Nažalost, nikad nisam čuo za takav čarobni dnevnik. Ti?”

Blenem u tišini.

„Tako sam i mislio”, buba me blago treska po nosu vrhom olovke.

Gundam i hvatam olovku, zatim je guram u džep, izazivajući ga da dođe po nju.

„Budalasta devojkica. Kad se odbačena sećanja ukotve u umu, mogu postati kao ušni crvi, počnu iznova i iznova da se odigravaju, do granice bola. U najboljem slučaju, mogu te naterati da saosećaš sa svojim plenom i da se osećaš bezvredno u odnosu na njih. U najgorem slučaju, potpuno ćeš poludeti. Jesi li spremna toliko da rizikuješ?”

Rukama prelazim preko savijenih kolena, a onda pod bokove podvijam bolničku odeću. Koliko god da je zastrašujuća

pomisao da mi nečija jeziva sećanja izjedaju mozak, jedina šansa da porazim Crvenu jeste da joj pronađem slabost.

„Već sam sve izgubila i već sam poludela.” Susrećem se s njegovim okruglim očima. „Treba li ti demonstracija?”

Mnoštvo kapaka preleće mu preko očiju. Bube, po pravilu, ne bi trebalo da imaju kapke ili trepavice, ali ovo nije obična buba. To je insekt iza ogledala ili odbijeni, u zavisnosti od toga da li se koristite Kerolovom ili bubica-tepih terminologijom.

Drvo očuga je progutalo bubu, koja nije bila prihvaćena na ulazu u BiloGde. Onda je buba ispljunuta i pretvorena u mutanta. Upravo to se desilo Džebu i Morfeju. Srećom, svet iza ogledala ih je prihvatio, ali sama pomisao da su tamo sami, stvara potpuno novu dimenziju jeze. Morfej neće moći da koristi magiju zbog olovne kupole, a Džeb je samo običan smrtnik. Kako bilo koji od njih dvojice ima šanse u zemlji ubilački nastrojenih prognanih niderlinga?

U grlu mi se steže tihi vrisak besa.

Snižavam glas, da bi me samo kondukter čuo. „Nekada sam sakupljala insekte. Zakačila bih ih na table od plute. Visile su svuda po zidovima moje sobe. Razmišljala sam da ponovo počnem time da se bavim. Možda bi želeo da budeš moje prvo umetničko delo.”

Kondukter pravi neku facu ili se mršti – teško je odrediti kad ima toliko facijalnih karakteristika. Pomera se unazad hodnikom. „Ovuda, gospođice.”

Ignorišem sve poglede koji su usmereni na nas dok se upućujem u privatne prostorije. Troje vrata niže od tatine sobe, buba se zaustavlja, gleda preko ramena da bi bila sigurna da nas niko ne prati, a zatim namešta limenu oznaku na kojoj piše ime: *Crvena Kraljica*.

Golicaju me izdanci krila, žele da se oslobode. Pod kožom mi kipte uzavrela magija i bes. Čekaju, spremni.

Kondukter otključava vrata, a onda zastaje. „Jednom sam išao u njen dvorac, na proslavu u bašti”, ponovo šapuće. „Gledao je kako dere kožu sa prijatelja Puha... onog druškana, zeca.”

Uzdrhtim setivši se trenutka kad sam ga prvi put srela na čajanci, pre godinu dana, kako je izgledao kao da je potpuno izvnut. „Martovski Zec? Crvena ga je odrala?”

Buba klima glavom tolikom brzinom, da mu kapa skoro spada s glave. „Uhvatila ga je dok je grickao ružine latice. One su posađene u čast njenog mrtvog oca. Ali svejedno. Koristila je i baštensku motiku kao ljuštilicu za povrće... i ogulila mu je kožu. Svi gosti su bili isprskani krvlju. Svima je uništila najlepša bela odela i sve bele rade. Jesi li ikad čula kako zec vrišti? Takav zvuk se ne zaboravlja.”

Posmatram bubine oči koje neprekidno trepću. Gubi strpljenje i živce. Sažaljevam ga, budući da sam i ja na svojoj koži osetila nasilnu stranu Crvene. Koristila je moje vene kao marionete... to je najužasniji fizički osećaj koji sam doživela. Čak je i na mom srcu ostavila otisak... još uvek osećam taj daleki pritisak.

U poslednje vreme to je i više od pritiska. Od te kobne noći, kad je na maturi sve pošlo po zlu, kada sam uronila u sopstveno ludilo, pritisak na srcu pretvorio se u nastup bola koji se periodično vraćao, kao da se nešto u meni lagano otvaralo.

Nisam to rekla tati. Bila sam zauzeta vežbanjem magije i kovanjem plana. Mojim voljenima je potrebno da pobedim u ovoj borbi, kao što sam to učinila prvi put, da budem jača od Crvene, ovog puta zauvek.

Nemam luksuz da me doktor proverava. U svakom slučaju ne bi ni bilo od velike pomoći. Šta god da sa mnom nije u redu, to je magija donela. Magija Crvene. Moja utroba to zna. I nateraću je da to ispravi, pre nego što zauvek okončam njen ljigavi život.

Odlučnija nego što sam bila ranije, posežem za ključem u kondukterovoj ruci.

Međutim, on ga vraća pod šešir i igra se sa tablicom na kojoj je ispisano ime, pokušavajući da ga izbací iz ležišta. „Pre-domislio sam se”, govori kroz landaravu vilicu. „Bube ponekad to rade.”

„Ne.” Stežem mu ruku koja liči na grančicu. Tako bi lako pukla. Lepršavi izazov zamagljuje mi misli – izazivajući me da budem nemilosrdna – ali povlačim se, stavljam dlan na grudi i zaklinjem se. „Kunem se životnom magijom, neću joj nikad reći da si mi pokazao.”

„Najbolje bi bilo da sedneš i sačekaš oca”, govori kondukter. Petljajući nešto ispod tepiha koji mu prekriva grudi, vadi

i dodaje mi kesicu kikirikija. „Sigurno si gladna posle putovanja. Pojedi nešto.”

„Ne pomeram se dok joj ne vidim sećanja, *bubo-u-tepihu*.” Bacam kikiriki na pod, naslanjam se leđima na vrata i zaklanjam tablicu s imenom.

Buba ispušta besan zvuk grgotanja. „Nije bitno što mi je telo napravljeno od tepiha. Moj mozak funkcioniše baš kao i tvoj.”

„Očigledno da nije baš tako. Zaboravio si šta ti je Morfej rekao. Ja sam kraljevske loze.”

„Ali Morfej nije ovde, hm?”

Razmišljam šta da mu odgovorim i uzvratim, ali se setim razloga zbog kog Morfej nije ovde i leđim se, a jezik mi se pretvara u zaleđeni komad govedine.

„Nisi ništa više od kraljevske *muke*”, izaziva me kondukter. „Svesna si da si pod olovnim mostom. Niderlinška magija je ovde ograničena. Baš zato ovde čuvamo izgubljena sećanja – da bi bila na sigurnom. Dakle, ne možeš me naterati ni na šta. A ja neću da me Crvena Kraljica smrví zbog koščatog i nemoćnog polukrvnog stvorenja kao što si ti.”

Osećam kako mi vreli nalet ponosa pulsira telom, odleđujući mi jezik. „Možda bi trebalo da brineš o tome da li ćeš biti zarobljen, a ne smrvljen.”

Zazivam lustere od svitaca, zamišljajući da su ogromne, metalne jegulje. Lanci zvekeću, oslobađaju se, i padaju s plafona. Otvaraju se amovi oslobađajući zatvorene svíce. Oduševljeni slobodom, svetlucavi insekti skakuću i kruže po sobi poput sunčevog sistema na steroidima. Ostatak putnika vrišti i zaranja glave pod sedišta.

Kondukter zapomaže pokušavajući da se udalji, dok luster pluta kroz vazduh prema nama – a njegovi metalni pipci se pomeraju graciozno, ali i uznemirujuće. Savijam se, a lanci hvataju bubu, obaraju mu šesir s glave i bacaju ga prema zidu. Mehanizam se namešta oko njega i oblikuje džinovsku metalnu mrežu. Prikovan je unutra, dovoljno visoko da mu noge vise iznad zemlje.

Svici lebde i bacaju nežan sjaj.

Stegnutih zuba pokušavam da pronađem ključ, koji je sakriven ispod kondukterove kape, zajedno sa kesicom kikirikija.

„U gradu je nova kraljica.” Podižem pogled. „I zbog moje krvi koja je ljudska, mojoj magiji olovo ne smeta. Dakle, Crvena mi ne može ništa.” Polazim prema vratima Crvene Kraljice.

„Sačekajte”, moli me buba. „Oprostite mi zbog bezobzirnosti, Vaše visočanstvo. Ubedili ste me. Ali ja sam kondukter. Moram štititi čuvana izgubljena sećanja od slepih putnika. Pustite me, preklinjem Vas!”

Okrećem se oko sopstvene ose da pogledam ostale putnike. Proviruju iza sedišta – pilje spuštenih repova i nakostrešene kose – dok kijaju i tresu se od straha.

Kondukter skače kad mu bacim kesicu kikirikija. Kesica se zakačila u jedan od lanaca koji je u blizini njegovog levog para ruku.

„Na pauzi za ručak je”, obraćam se putnicima. „Ako bilo ko napusti svoje mesto, iz bilo kog razloga, moraće sa mnom da se suočava. Jesmo li se razumeli?”

Slepi putnici odgovaraju zajedničkim klimanjem glave i obazrivo se smeštaju na mesta. U meni se javlja zadovoljstvo.

Cereći se, ubacujem ključ i otvaram vrata prošlosti mog neprijatelja.

SPUŠTANJE

Čim sam zalupila vrata za sobom, sva sigurnost je nestala.

Prostorija je mala i nema prozore. Tapiserija, boje slonovače, nalazi se iznad bež rimske sofe, a visoka lampa, koja stoji pored, baca svetlost na popločani pod.

Miris badema širi se iz mesečevih kolačića, koji su izgleda uvek na tanjiriću. Koliko god da sam gladna, ne mogu da ih jedem. Ovde je sve bolno poznato.

Na ovom mestu sam grlila Džeba i mamu, osetila sam njihovu ljubav dok su mi uzvraćali zagrljaje. Ruke me bole od čežnje. Na suprotnom zidu crveni zastori čekaju da budu otvoreni, da otkriju skrivene deliće prošlosti. U ovom vozu sam videla ljubavnu priču svojih roditelja, ovde sam gledala i Džebova sećanja. Hodala sam po njihovim glavama i nosila njihova osećanja, kao da su moja.

Osetila sam trenutak kad se mama predomislila i odustala od crvene krune, ne bi li tati pružila priliku da živi... videla sam da joj je čak i Morfej pomogao, pronevši tatu kroz portal do ljudskog kraljevstva, uprkos tome što je to dovodilo u opasnost sve njegove osmišljene i detaljne planove. Doživela sam i Džebovu hrabrost i velikodušnost kada je okrenuo leđa vlastitoj budućnosti da bih ja imala svoju.

Ovom trenutku je prethodilo toliko žrtava. Uradila bih sve da okrenem sat i sredim stvari. Ali vreme je nemilosrdno.

„Vreme. U Zemlji čuda nećeš imati takvih ograničenja. Neka ti to bude pozitivna stvar. A sad se saberi. Moramo se spremiti za Crvenu.”
To su bile Morfejeve reči na maturskoj večeri, samo nekoliko

sati pre nego što se sve raspalo. Ta poruka je toliko glasna, osećam kao da je povezan s mojim mislima; ali to nije moguće, zato što je između nas olovna kupola. Ipak, ima smisla što njegova pronicljivost odzvanja mojom dušom u trenutku kad se klatim na ivici nesigurnosti, imajući u vidu da je on čuvar mudrosti Zemlje čuda, pokrovitelj svih ludih i neobičnih stvari.

Džeb je sidro; spaja me s mojom ljudskom stranom i sa osećajnošću. Ali Morfej je vetar; vuče me šutirajući i urlajući do najvišeg bedema, gura me, a onda posmatra kako letim niderlinškim krilima. Kad je Džeb sa mnom, ceo svet je slikarsko platno – čisto i neokaljano; kad sam s Morfejem, svet je raskalašno igralište – divlje i uvrnuto.

Svaki od njih zauzima različitu stranu mog dvostrukog srca. Zajedno povezuju niderlinški i ljudski svet. Nisam sigurna koliko mi je korisno to saznanje. Osim ako se tata pojavi iz svoje sobe, sa netaknutim sećanjima, možda neću nikad imati prilike da saznam.

Oči su mi nadražene suzama, po prvi put posle nekoliko nedelja. Izveštila sam se u skrivanju očaja. To je bio deo moje glume ludaka za duševnu bolnicu – da delujem odvojeno od svega i otupelo. Ali to je najdalje od onog što stvarno osećam.

Odbijam da plaćem i podižem bradu. Morfej bi rekao da sam kraljica, a kraljice ne plaću. A Džeb bi rekao, 'Možeš ti to, skejterko.'

Obojica su u pravu.

Okrećem bročcanik na zidu i smanjujem svetlost. Otvara se zavesa na bini, otkrivajući filmsko platno. „Zamisli njeno lice u umu dok posmatraš prazno platno”, ponavljam kondukterov izvežbani govor, „i iskusićeš njenu prošlost kao da je bila danas.”

Iznenadena sam koliko je lako setiti se slike Crvene sa crteža iz mamine knjige *Alisa u Zemlji čuda*. Pre nego što je mala Alisa pala niz zečju rupu, pre nego što se kraljičin svet uzdrmao zbog nevernog supruga... pre nego što ju je izdao njen Kralj. Onda kad je Crvena bila samo princeza.

Na ekranu se pojavljuje svetlost, a ja se raspadam u hiljade komadića, ujedinjujući se sa telom i perspektivom Crvene Kraljice.

Mala je i mlada, možda ima deset ljudskih godina. Deca u niderlinškom kraljevstvu su drugačija – mudrija i ciničnija,

bez nevinosti i mašte. Dah joj krči u plućima dok juri grupu vilenjaka. Oni vuku mrtvo telo, prekriveno crvenim plišem. Vilenjaci se ne zaustavljaju dok ne stignu do kapije groblja.

„Stanite! Vratite je!” viče Crvena.

Umalo se okliznula preko svoje haljine, ali leprša krilima i podiže se sa zemlje. Spušta se ispred kapije baš kad se ona zatvori. Stoji sama i viri kroz rešetke. Sestra Jedan hita iz lavirinta grmlja. Paukolika čuvarica se naginje nad majkom Crvene i doziva duh iz njenog tela. Koprcu se i ustaje iz leša poput fluorescentne loze.

Sestra Jedan obmotava duh oko zgloba i šalje vilenjake sa praznim telom.

„Ne, ne možeš je uzeti!” viče Crvena, a težina na grudima je tolika, da je bolno disati. Smrad buđi i osušenog lišća steže joj nozdrve. Nikad nije bila toliko blizu bašte duša, budući da je odrasla na horor pričama o čuvarima groblja. Ali priče o makazolikim rukama i uljezima, koji su postali krvavi dronjci, trenutno nisu važne. Ne kad joj zauvek uzimaju majku.

Sestra Jedan gleda iznutra, namrgodenog lica. „Ovo je sveta zemlja, dete-kraljice. Šta god da misliš, budalasto je. Nemaš ovde moć koju imaš u svom kraljevstvu.”

Crvena besni. Celo telo joj blešti grimiznom bojom, dok pažnju usredsređuje na paučinastu kosu žene. Pramenovi, svetlucavi i fini kao paperje, lepršaju na povetarcu oko lica baštovanke, ali magija Crvene je previše slaba.

Ona gleda gore-dole visoku ogradu i trnovite grane, koje se šire i granaju kao krov. Ne postoji način da se probije brana.

Sestra Jedan se oholo i ponosito osmehuje. „Bila bi greška ako bi pokušala da nađeš ulaz, princezo mala, osim ako ne želiš lično da upознаš moju sestru. Ona ima dar da napravi konfete od krhkih, malih vragolanki poput tebe.”

Kroz Crvenu prolazi jeza, od kičme do vrhova krila.

Sestra Jedan poslednji put baca pogled na Crvenu, a onda kroz prste propušta svetlucavi duh koji cvili. Jednim zamahom suknje i pokretom paukolikih nogu nestaje u lavirintu lišća.

Kraljevski otac Crvene stiže, lice mu je rumeno jer je pokušavao da uhvati ćerku.

„Kakva je korist od toga što sam smrtnica”, pita Crvena, nosom prislonjenim na hladan metal kapije, „ako ne možemo zauvek biti zajedno?”

„Smrtnost podrazumeva da dođeš do neke tačke i prestaneš da stariš... a duh ti nikad ne umire“, odgovara između dva udara. Steže je za rame. „Ali telo je ranjivo i od njega može ostati samo ljuštura.“

Ruke i noge Crvene trnu. Oseća da je njeno telo samo ljuštura. Prazno i lomljivo, kao da ga prvi nalet vetra može oduvati i smrskati.

Hvata se za rešetke i pokušava mirno da stoji. „Ali zašto ne možemo da je sahranimo u zemlji, među begonijama i belim radama u dvorištu našeg dvorca? Kao što ljudska bića rade? Kad bi živela u cveću, mogli bismo svaki dan da je posećujemo.“

Otac se mršti, kao da razmatra njene reči. „Znaš da su našim avetima potrebni snovi da bi ih zasitili, da ne postanu neumorne... da ne počnu da uzimaju živa tela. Samo Bliznakinje mogu da pronađu i obezbede takve stvari.“

„Snovi.“ Šmrkće Crvena. „Jednog dana ću doneti snove našoj vrsti, oče. Biće svuda, u izobilju, a ne samo na groblju. Jednog dana ću osloboditi aveti, da bi spavale u našim baštama, noću milele po prozorima i preko dana nam bile pred nogama. Doneću maštu u naš svet, da bi svi mogli biti s voljenim ljudima.“

Mazi je po glavi, i taj nežni gest skoro da puni zjapeću rupu u njenim grudima. „To bi te učinilo najvoljenijom kraljicom na svetu, pupoljčiću. Ali do tada smo prinuđeni da pratimo pravila kao i svi ostali. Ne možemo da zloupotrebljavamo svoju moć i status ili da ugrožavamo svoje. Bez obzira na to koliko je volimo.“ Maramicom joj briše oči.

„Razumeš li?“

Crvena klima glavom.

Ta scena podrhtava i nestaje. Izvučena sam iz tog sećanja i bačena na mesto, na kom je svuda oko mene tama. Osećaj obaranja mi protresa lobanju, kao da neko pesnicom udara iznutra. Šakama pritiskam slepoočnicu dok ne prestane.

Imam bolestan osećaj da je to bilo odbačeno sećanje koje mi se smeštalo u mali mozak, zato što ništa slično nisam doživela kad sam prošli put bila ovde.

Ekran se ponovo pali. Duga jarkih boja širi se po sobi i vraća me na scenu. Kostu mi se smeštaju u Crvenu, a koža se stapa s njenom.

Sada je starija šest godina, ili približno toliko. Nakon majčine smrti, otac je oženio niderlinšku udovicu, da bi Crveno kraljevstvo imalo kraljicu koja bi vladala dok Crvena ne napuni

dovoljno godina. Ali još samo nekoliko meseci i Crvena će doživeti krunisanje, a magija krune će joj ispuniti krv...

Crvena se krije u bašti dvorca. Cvet ljubičastih šara, po imenu lepi čovek, vene od besa koji iz nje izvire dok kroz neko žbunje posmatra oca i mlađu polusestru. Grenadina je ćerka iz kraljičinog prvog braka i ispostavilo se da je ona trn u oku Crvenoj.

Nije dovoljno što joj kosa svetluca sjajem rubina, a srebrne oči joj plešu pod gustim trepavicama nalik na lavandu. Ona je stalno zaboravna – kao prazna tabla na kojoj treba ispisati sadržaj. Zbog njene krhkosti i potrebe za drugima, Kraljevo žalosno srce ispunjeno je skretanjem pažnje, a to je ono što Crvena ne može da mu pruži svojom nezavisnošću i snagom.

Kralj se naginje da bi Grenadini pokazao, po stoti put, kako da igra kriket, i po hiljaditi put je podseća da joj je on novi otac. Pokazuje na latinični oblik slova „u”, koji formira oblike dijamanta po zemlji. Ružičastosivi stubovi obeležavaju svaki kraj, a dva seta loptica nalaze se u kutiji, koja je obrubljena satenom.

„Pratimo obrtaje malih otvora”, nežno joj objašnjava Kralj. „Moja crvena se trka s tvojom srebrnom. Pobeđuje strana koja prva uspe da dobaci loptu, koja će redom proći kroz vratanca i udariti o klin.”

Grenadina odmahuje glavom, a njene kovrdže boje rubina poskakuju joj na ramenima. „Šta je to, beše, klin?”

„Stub na kraju trke.”

„A rupa, da li je to ovo?” Grenadina pokazuje na vilu sa vratom flaminga, čije je telo magijom učvršćeno i oblikom liči na štap za hokej. Ružičasta pera vile se mreškaju, kao da su uvređena što ih neko pogrešno oslovjava.

„To je palica, draga. Rupe su otvori kroz koje treba da prođu naše loptice.”

Grenadini se pojavljuju jamice, što se dešava kad god je začuđena. „Oh, oče, jednostavno ne mogu da se setim.”

Osmehuje se, šarmiran njenom bezumnom gracioznošću. „Mislim da sam našao način da to rešim. Gospodine Bile?” Maše nekome.

Bil gušter – niderlinški reptil, koji ima sposobnost da piše bez mastila – pojavljuje se i naklanja. Crveni frak i pantalone pomeraju se do zelenog lišća, tako da se slaže sa žbunjem pored kog se nalazi i izgleda veoma ubedljivo u kamuflaži, kao da je obezglavljen i lebdi u vazduhu.

Grenadina se naklanja. „Drago mi je, gospodine.”

Gušter se osmehuje, oduševljen njenom ljupkošću, kao i svi ostali.

„Gospodin Bil ima sposobnost da jede reči”, objašnjava Kralj. „A nakon toga može da ih napiše na bilo kojoj površini, na koju bi se zauvek zalepile poput šapata, mogu se čuti, ali ne i videti. On je stenograf Crvenog dvora. Kaži naglas nešto što želiš da zapamtiš.”

Grenadina ponavlja pravila kriketa, koja je maločas čula.

Bilove kandže, koje podsećaju na kameleonove, postaju oklembesene, a jezik mu palaca vazduhom, hvatajući odjek njenih reči. Okrugle oči okreću se u različitim smerovima dok guta prilično veliku knedlu. Trenutak kasnije, uzima plišanu tračicu iz džepa i na njoj piše vrhom prsta.

Trepćući, dodaje Kralju crvenu traku.

„Slušaj”, kaže Kralj, prislanjajući je na Grenadinino uho.

Ona čeka, a zatim prsne u smeh. „Prošaputala je pravila!”

Kralj joj, zatim, na mali prst vezuje tračicu u mašnu. „Sad ih nikada nećeš zaboraviti. Zatražio sam gospodinu Bilu da bude tvoj lični, kraljevski savetnik. Praviće ti začaranih tračica koliko god ti bude trebalo.”

Grenadina pomera nos. „Bil? Mislim da ga nisam upoznala.”

Kralj se smeje. „Naravno da jesi. Evo ga ovde.”

Bil gušter se ponovo naklanja.

Umorna od spektakla, Crvena se koncentriše na tračicu koja je vezana na sestrinom prstu. Telo joj svetli grimiznom bojom, dok magijom odvezuje traku. Plišana traka leprša i od Grenadine doleće na dlan Crvene. Izlazi iz svog skrovišta.

Kraljevo lice postaje rumeno. Bilu daje voljno, šaljući ga sa Grenadinom u dvorac da bi mogli smisliti još šapata.

„Zašto si to uradila?” pita je otac, posežući za ukradenom trakom.

Crvena obmotava prste oko tračice. „Možda bi trebalo da zamolim Bila da napravi tračice za tebe, da bi mogao da se setiš da imaš još jednu ćerku. Onu s kojom nikad ne provodiš vreme.”

Kralj gleda dole, u svoje crvene papuče. „Tračice ne bi pomogle. Zato što nisam zaboravio.”

Crvena se sva steže. „Ona ti čak nije ćerka! Ja jesam, po krvi.”

„Jesi, moj skerletni pupoljče. Svakog dana sve više ličiš na majku. A ja svakog dana osećam bol jer se iznova rastajem od nje. Ti si hrabrija od mene.”

„Zato ću ja biti kraljica”, kaže Crvena, pokušavajući da zvuči čvrsto.

„Da, zato što ti prihvataš stvari koje te podsećaju na nju. Piješ talog iz čaja da bi se setila kako te je uljuljkivala dok si bila beba. Tražiš kuvaru da napravi njen omiljeni tamtamski tart da bi se setila kako si jela s njom. I pevušiš njene pesme.”

Crvena ne odgovara.

„Molim te, razumi me, najdraža kćeri. Izbegavam te samo da te ne bih povukao nadole. Previše si važna kraljevstvu da bih te ometao. Tako da te gledam izdaleka. Ja sam srećan čovek jer imam ćerku koja je izrasla u tako snažnu, mladu ženu.”

Crvena se gnuša praznog laskanja. „Grenadina je srećna. Zato što nema sećanja. Može da zaboravi svako pravilo koje bi joj remetilo dela, da izbriše bilo koji pad koji bi uticao na njeno samopouzdanje, da zameni svaku tugu ljubavlju. Nema pravila po kojima mora živeti. Ona je imuna – zbog svojih ograničenja – na sve što bi nju ograničavalo. Posmatra svet širom otvorenih očiju, puna radosti, poput slabašnog kućenceta, koje nikad nije bilo vezano ili šutnuto.”

Kralj vrhom prsta šutira kriket lopticu. „Nije ona snažnija što ima moć da zaboravi. Ti si snažna. Zato što se sećaš, a opet nastavljaš. To će te, jednog dana, učiniti divnom vladarkom, kao što je tvoja majka bila – puna razumevanja i saosećanja.”

Crvena steže pesnicu oko tračice. „Osećanja rođena iz slabosti. Ne želim ništa da imam s njima.”

„Oh?” Očev strogi glas je iznenađuje. „Usudila bi se da ne poštuješ sećanje na majku? Da uvrediš njenu mudrost? Sve to zbog malog semena ljubomore?”

Crvena struže zubima, osećajući majčin pogled, iako je daleko – njena kristalna ruža u bašti duša.

Kralj sužava pogled, pod senkom krune. „Imaš istu tamnu crtu koju imaju svi u crvenoj, kraljevskoj liniji. Tvoja majka je bila prva koja je naučila da stvori ravnotežu između ludila i dobra. Nemoj zaboraviti to nasleđe. Učini je ponosnom.” Pruža ruku.

Crvenu peku suze dok spušta šapćuću tračicu na njegov dlan, kao neizgovoreno obećanje da će poštovati sećanje na majku, da nikad neće zaboraviti njen primer.

Ponovo sam bačena na rimsku sofu i drhte mi kosti i boli me glava, ali se ubrzo ponovo vraćam na scenu da vidim poslednje sećanje:

Crvena kleči pored žbunja ruža, mirišući njihov opojni miris. Cvetovi su duboke crvene boje, pa podsećaju na lokve sveže krvi naspram neprirodno jarkih zelenih listova. Posadila je žbun u dvorištu, u znak sećanja na očevu smrt. Tuguje za njegovom dušom. Želi da je ovde, u zemlji, a ne zatvoren u bašti duša, ali joj pruža olakšanje saznanje da je konačno ujedinjen sa majkom.

„Trebalo bi da sam sa oboma na groblju”, mrmlija ružama. „Sada, kad mi je život gotov.” U ruci okreće bočicu na kojoj je napisano: Napitak za zaboravljanje.

Sleže ramenima, kad se u daljini začuje zvonki smeh njene polusestre, praćen likovanjem muža Crvene. Crvena ga je upoznala nedelju dana nakon očeve smrti. Imao je blago srce kao njen otac, i ispostavilo se da je jedini muškarac koji je mogao da se nosi s njenim besom i da umiri njenu ogorčenost. Njegova snaga bila je saosećajnost i obožavao je Crvenu. Ali kraljica je postala opsednuta misijom da u Zemlju čuda donese snove i zaboravljala je svoj brak. U njenom odsustvu, muž je često bio sam s Grenadinom.

Dok je vreme proticalo, Crvena je posmatrala kako njen muž pokušava da se sprijatelji sa njenom polusestrom, iako ga je Grenadina uvek izbegavala. Kada bi joj se, zatim, kralj vraćao kao ranjeno kućence, ona je postajala ljubomorna zbog njegove tuge. Uradila je jedinu stvar koju je mogla: Ukrala je sestrine tračice, ne bi li suprugu pokazala kakva je Grenadina zaboravna budala.

Mesecima, svakog dana, kad god bi Grenadina vezala tračice na prste ili stopala, Crvena bi ih magijom skinula i one bi odlepršale u nebo. Ubrzo su okružile sunce, poput oblaka svetlucavih, crvenih leptira. Bilo je mračno doba u kraljevstvu, ali Crvena nije marila. Nije imala želju da vrati tračice niti da sluša Grenadinine zemaljske i nevažne podsetnike.

Krađa tračica postala joj je igra pakosti, koja joj je pružala veliko zadovoljstvo, sve dok Grenadina nije prestala da ih nosi. I ubrzo, nakon toga, prestala je da se odupire šarmu Crveninog muža.

Njih dvoje su se, svaki dan, ponovo zaljubljuivali, a Crvena je tome prisustvovala, iznova i iznova. Bila je besna i pozvala tračice s neba. Po dvorištu dvorca razletele su se kao pljusak grimizne kiše. Crvena je stajala usred stotine šapata koji su se okretali oko nje, ponavljajući iste reči: Drži muža Crvene dalje od svog srca. Ona ti je sestra, to je dragocena ljubav. Uvek budi verna Crvenoj.

Grenadina se svakodnevno podsećala da uradi pravu stvar, a Crvena je učinila da joj bude nemoguće da se seti šta je prava stvar. Odgovornost za njen neuspeli brak ležao je samo na njenim plećima. Jedini način da Crvena preživi je da postane kao Grenadina, da zaboravi svoju ulogu u svemu, da se samo seća izdajstava drugih. Neka njihove greške očvrsnu njeno srce.

Milujući laticu ruže, Crvena poslednji put šapuće: „Majko, oče, nadam se da možete da mi oprostite, zato što, ako ne zaboravim, nikad sebi neću oprostiti.” Zatim usnama približava bočicu.

Slika nestaje, zavesa pada, a lampa se pali.

Strovaljujem se u rimsku sofu, pritiskam slepoočnice, dok se bubnjanje u lobanji ne smiri. Umalo što se nisam zagrcnula od tog gorko-slatkog ukusa ruža, koji mi je snažno utisnut u čulima. Konačno mogu da priznam ono što nisam nikad dopuštala sebi: Ja sam potomak Crvene Kraljice. Ona je večni deo mene. Mogu to da prihvatim, zato što je ona nekada imala srce. Srce, koje je osetilo gubitke slične kao moje: odsustvo majke koju je obožavala; strah da će izgubiti očevu ljubav i predanost; žaljenje zbog kardinalne greške, koja ju je koštala ljubavi života.

Crvena je zaključala najranjivije trenutke da ne bi oklevala i posustajala u osvetničkom pohodu. Da bi mogla, bez žaljenja, da stvori beskrupuloznost. Savest mi probada saosećanje, ali odgurujem ga. Na bojnem polju... magijskom ili bilo kom, nema mesta saosećanju.

Ako uspem njena odbačena sećanja da zadržim dovoljno dugo, da ih ujedinem s njenim umom, sećanja će se okrenuti protiv nje, ispuniće je žaljenjem. A onda, kad bude ranjiva, ušunjaću se i Zemlja čuda više nikad neće morati da strahuje od njenog besa.

Prepuštena tamnom kovitlacu osećanja, stojim i ispravljam izgužvane delove bolničkog odelja. Samo sam na nekoliko koraka od vrata, kad se ona otvore i pojavljuje se tata – a njegove smeđe oči osvetljene su vatrenim svetlom.

„Sećam se svega, Ali... svega.”